

WYPEŁNIA UCZEŃ

KOD UCZNIA

PESEL

--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miejsce na naklejkę

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: dd-mm-rrrr

GODZINA ROZPOCZĘCIA: gg-mm

CZAS PRACY: 120 minut

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **19 stronach** są wydrukowane **22 zadania**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi w wyznaczonych miejscach wpisz swój kod, numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
5. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora.
8. Rozwiązania zadań: **1–4, 8–11, 14–19** zaznacz na karcie odpowiedzi zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
9. Rozwiązania zadań: **5–7, 12–13, 20–21** oraz **22** zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
10. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
11. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
12. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia
ucznia do:
☐
nieprzenoszenia odpowiedzi
na kartę odpowiedzi
☐
dostosowania
zasad oceniania.

kod kreskowy

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak na karcie odpowiedzi zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

Poprawna odpowiedź w zadaniu	Układ możliwych odpowiedzi na karcie odpowiedzi	Sposób zaznaczenia poprawnej odpowiedzi	Sposób zaznaczenia pomyłki i poprawnej odpowiedzi												
C	<table><tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr></table>	A	B	C	D	<table><tr><td>A</td><td>B</td><td></td><td>D</td></tr></table>	A	B		D	<table><tr><td></td><td>B</td><td></td><td>D</td></tr></table>		B		D
A	B	C	D												
A	B		D												
	B		D												
AD	<table><tr><td>AC</td><td>AD</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	AD	BC	BD	<table><tr><td>AC</td><td></td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC		BC	BD	<table><tr><td>AC</td><td></td><td>BC</td><td></td></tr></table>	AC		BC	
AC	AD	BC	BD												
AC		BC	BD												
AC		BC													
FP	<table><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>FP</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	FP	FF	<table><tr><td>PP</td><td>PF</td><td></td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF		FF	<table><tr><td>PP</td><td></td><td></td><td>FF</td></tr></table>	PP			FF
PP	PF	FP	FF												
PP	PF		FF												
PP			FF												

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stusznie

Uważam, że bohater postąpił dobrze.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił dobrze. stusznie

Lista lektur obowiązkowych

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz
PAN TADEUSZ

Księga X
(...)

- Tymczasem już szeptała o tym okolica,
Jaki taki gadał mi: «Ej, panie Soplica!
Daremnie konkurujesz; dygnitarskie progi
Za wysokie na Jacka podczaszyca nogi».
- [5] Ja śmiałem się, udając, że drwiłem z magnatów
I z córek ich, i nie dbam o arystokratów;
Że jeśli bywam u nich, z przyjaźni to robię,
A za żonę nie pojmem, tylko równą sobie.
Przecież bodły mi duszę do żywca te żarty;
- [10] Byłem młody, odważny, świat był mnie otwarty
W kraju, gdzie, jako wiecie, szlachcic urodzony
Jest zarówno z panami kandydat korony!
Wszakże Tęczyński niegdyś z królewskiego domu
Żądał córy, a król mu oddał ją bez sromu.
- [15] Sopliców czyż nie równe Tęczyńskim zaszczyty
Krwią, herbem, wierną służbą Rzeczypospolitej!

* * *

- Jak łatwo może człowiek popsuć szczęście drugim
W jednej chwili, a życiem nie naprawi długiem!
Jedno słowo Stolnika, jakżebyśmy byli
- [20] Szczęśliwi! Kto wie, może dotąd byśmy żyli,
Może i on przy swoim kochanym dziecięciu,
Przy swojej pięknej Ewie, przy swym wdzięcznym zięciu
Zestarzałby spokojny! może wnuki swoje
Kołysałby! Teraz co? nas zgubił oboje,
- [25] I sam... i to zabójstwo... i wszystkie następstwa
Tej zbrodni, wszystkie moje biedy i przestępstwa!...
Ja skarżyć nie mam prawa, ja jego morderca,
Ja skarżyć nie mam prawa, przebaczam mu z serca,
Ale i on...
- [30] Żeby już raz otwarcie był mnie zrekurował,
Bo znał nasze uczucia; gdyby nie przyjmował
Mych odwiedzin; to kto wie? może bym odjechał,
Pogniewał się, połajał, w końcu go zaniechał.
Ale on, chytrze dumny, wpadł na concept nowy:

- [35] Udawał, że mu nawet nie przyszło do głowy,
Żeby ja mógł się starać o związek takowy.
A byłem mu potrzebnym, miałem zachowanie
U szlachty i lubili mnie wszyscy ziemianie.
(...)

- Ach, nieraz przy kieliszkach, gdy się tak rozrzewniał,
[40] Gdy mię tak ścisnął i o przyjaźni zapewniał,
Potrzebując mej szabli lub kreski na sejmie,
Gdy musiałem nawzajem ścisnąć go uprzejmie,
To tak we mnie złość wrzała, że ja obracałem
Ślinę w gębę, a dłonią rękojeść ścisnąłem,
[45] Chcąc plunąć na tę przyjaźń i wnet szabli dostać;
Ale Ewa, zważając mój wzrok i mą postać,
Zgadywała, nie wiem jak, co się we mnie działo,
Patrzyła błagająca, lice jej bledniało;
A był to taki piękny gołąbek, łagodny,
[50] I wzrok miała uprzejmy taki! tak pogodny!
Taki anielski, że już nie wiem, już nie miałem
Odwagi zagniewać ją, zatrwożyć – milczałem.
(...)

* * *

- Ileż to razy chciałem serce me otworzyć
I już się nawet przed nim do prośb upokorzyć,
[55] Lecz spojrzawszy mu w oczy, spotkawszy wejrzenia
Zimne jak lód, wstyd mi był mojego wzruszenia;
Spieszyłem znowu jak najzimniej dyskurować
O sprawach, o sejmikach, a nawet żartować.
Wszystko to, prawda, z pychy, żeby nie ubliżyć
[60] Imieniowi Sopliców, żeby się nie zniżyć
Przed panem prośbą próżną, nie dostać odmowy,
Bo jakież by to były między szlachtą mowy,
Gdyby wiadano, że ja, Jacek...

- Soplicy Horeszkowie odmówili dziewczkę!
[65] Że, mnie, Jackowi, czarną podano polewkę!

* * *

(...)

Biedna, słysząc o moim odjeździe, pobladła,
Bez przytomności, ledwie że trupem nie padła,
Nie mogła nic przemówić, aż się jej rzuciły
Strumieniem łzy – poznałem, jak jej byłem miły!

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, Wydawnictwo GREG, 2020.

[490 wyrazów]

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń w odniesieniu do przytoczonego fragmentu *Pana Tadeusza*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W przytoczonym fragmencie tekstu narrator jest trzecioosobowy.	P	☒ F
Narrator fragmentu posługuje się retrospekcją.	☒ P	F

Zadanie 2. (0–1)

Spośród podanych zdań wskaż to, które nie opisuje uczuć Jacka Soplicy, jakie towarzyszyły mu w trakcie przytaczania historii swojego życia.

- A. Żałował tego, jak potoczyły się wydarzenia.
- B. Cierpiał z powodu utraty ukochanej.
- C. Czuł gniew z powodu doznanych krzywd.
- ☒ D. Był dumny ze swojego postępowania.

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przytoczony fragment *Pana Tadeusza*, w którym Jacek Soplica wyjawia swoją tożsamość i historię życia, nosi nazwę

- A. wyznania Jacka Soplicy.
- ☒ B. spowiedzi Jacka Soplicy.
- C. zwierzeń Jacka Soplicy.
- D. wynurzeń Jacka Soplicy.

Zadanie 4. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń w odniesieniu do przytoczonego fragmentu *Pana Tadeusza*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Duma i honor nie pozwalały Jackowi Soplicy jawnie przyjąć odmowy w kwestii małżeństwa.	☒ P	F
Stolnik był nieświadomy uczuć Jacka Soplicy i nie ranił go celowo.	P	☒ F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 1., 2., 3. ORAZ 4. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 5. (0–2)

5.1. Na podstawie treści całej lektury *Pan Tadeusz* wyjaśnij, o jakim zabójstwie mówi Jacek Soplica w przytoczonym fragmencie.

Jacek Soplica zamordował Stolnika. Po części był to przypadek. Po tym, jak Stolnik odpart atak Rosjan na swój zamek, wyszedł na ganek. Obecny w okolicy Soplica w gniewie wymierzył do niego z broni i nie celując, wystrzelił, zabijając mężczyznę.

5.2. Na podstawie treści całej lektury *Pan Tadeusz* wyjaśnij, jakie konsekwencje miało dla Jacka Soplicy wspomniane zabójstwo.

Jacek Soplica wstąpił do zakonu bernardynów i przyjął imię Ksiądz Robak. Był żołnierzem, m.in. w wojsku Napoleona. Działał jako emisariusz. Starał się odkupić wyrządzone krzywdy.

Zadanie 6. (0–1)

Losy Jacka Soplicy i Ewy Horeszko nie skończyły się szczęśliwie. Na podstawie znajomości całej lektury *Pan Tadeusz* wymień parę bohaterów, których związek zakończył się ślubem.

Wyjaśnij, jakie konsekwencje miało zawarcie przez nich związku małżeńskiego.

Bohaterowie: *Tadeusz Soplica i Zosia Horeszkówna*

Wyjaśnienie: *Spełniona miłość Zosi i Tadeusza była przeciwwagą dla dramatycznych losów Jacka i Ewy. Ich małżeństwo ostatecznie przypieczętowało zakończenie sporu o zamek, który kiedyś należał do Horeszków, a w czasie konfederacji targowickiej jego część została przekazana Soplicom.*

Zadanie 7. (0–2)

Przeczytaj podany fragment.

Cześćnik

Niechże będzie dziś wesele

Równie w sercach, jak i w dziele.

Podając rękę Rejentowi

Mocium panie, z nami zgoda.

Rejent przyjmuje rękę z niskim ukłonem

Wszyscy
Zgoda! zgoda!

Wacław wstąpiwszy na środek tak że Klara po jego prawej, podaje rękę
Cześnikowi, on zaś ojcu po lewej, i posuwając się na przód sceny

Wacław
Tak jest – zgoda,
A Bóg wtedy rękę poda.

7.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment.

Tytuł lektury: „*Zemsta*”

7.2. Losy bohaterów utworu, z którego pochodzi powyższy fragment, kończą się podobnie jak historia bohaterów *Pana Tadeusza*. Wyjaśnij krótko, na czym polega podobieństwo.

Bohaterowie zarówno „Zemsty”, jak i „Pana Tadeusza” toczyli spór. W epopei przedmiotem konfliktu był zamek, a w dramacie – mur. W obu przypadkach historia zakończyła się pomyślnie – spory zostały zażegnane i przypieczętowane małżeństwami.

Zadanie 8. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Słowo <i>zrekuzował</i> użyte w wersie 30. przytoczonego fragmentu oznacza odmowę.	☒ P	☐ F
Czarna polewka, wspomniana w wersie 65. przytoczonego fragmentu, była symbolem zaakceptowania kandydata na męża.	☐ P	☒ F

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj definicje wyrazu *zamek* ze słownika języka polskiego.

1. «urządzenie służące do zamykania drzwi, szuflad itp.»
2. «urządzenie służące do łączenia lub zabezpieczania w określonym położeniu mechanizmów maszyn»
3. «mechanizm broni palnej do zamykania i otwierania tylnej części lufy»
4. «duża budowla mieszkalna pełniąca funkcje obronne»
5. «inaczej suwak»

Słownik języka polskiego, pod red. Kazimierza Jaśki, Kraków 1998.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 8. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

W którym z podanych zdań użyto wyrazu *zamek* w znaczeniu 4.? Wybierz właściwą odpowiedź.

- A. Zamek się zaciął, nie mogę wyciągnąć sztućców.
- B. Trzeba będzie wszyć nowy zamek, ten jest zepsuty.
- ☒ C. Ten zamek na wzgórzu jest naprawdę okazały!
- D. Zamek chroni maszynę przed przypadkowym uruchomieniem.

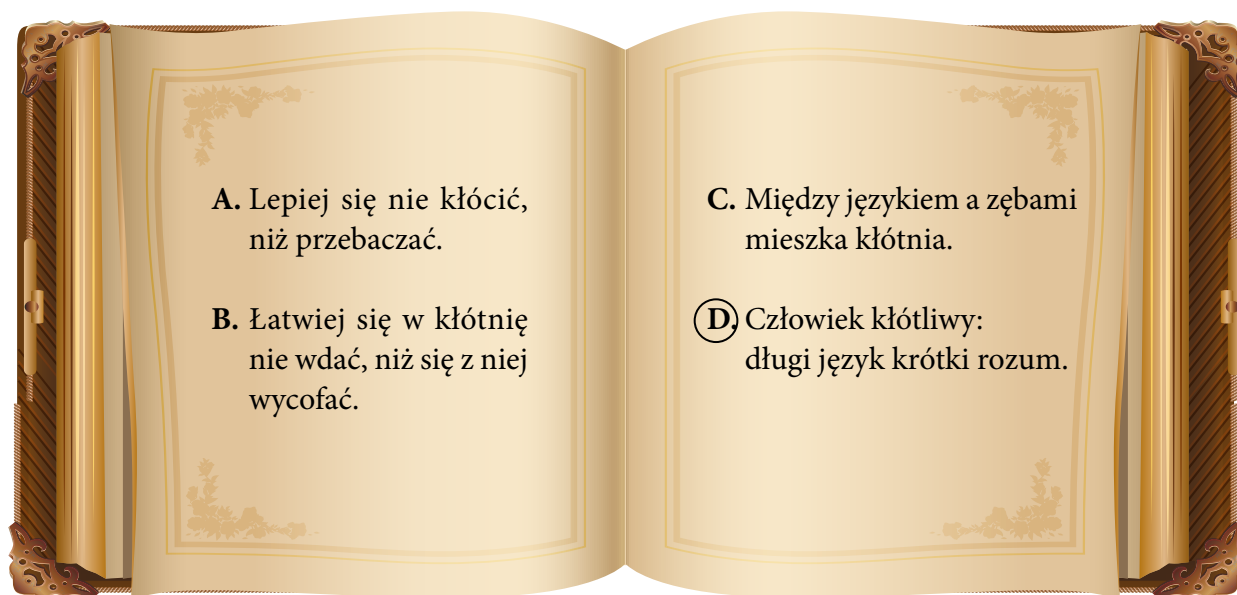
Zadanie 10. (0–1)

W którym z wyrazów pisowni „ż” nie można uzasadnić wymianą „ż” na „g”? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. odważny
- ☒ B. próżny
- C. służba
- D. skarżyć

Zadanie 11. (0–1)

W książce z aforyzmami na jednej ze stron zamieszczono aforyzmy o kłótni. Poniżej znajdują się niektóre z nich. Wybierz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 9., 10. ORAZ 11. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 12. (0–3)

Zredaguj zaproszenie na premierę szkolnego spektaklu opartego na historii sporu o zamek opisanego przez Adama Mickiewicza w *Panu Tadeuszu*. Zachęć do obejrzenia przedstawienia, używając dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Zaproszenie

*W imieniu Szkolnej Sekcji Teatralnej
serdecznie zapraszam wszystkich uczniów
na premierę spektaklu „Spór o zamek”
opartego na motywach utworu
„Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza.*

*Przedstawienie odbędzie się 20 czerwca 2020 r.
o godzinie 18.00 w bibliotece szkolnej.*

*Zachęcam wszystkich do udziału w tym wydarzeniu.
Po spektaklu będzie można zapoznać się z zdjęć z aktorami
w kostiumach na tle specjalnie przygotowanej scenografii.*

Przewidziany stódk i poczęstunek!

Serdecznie zapraszam
XYX
Szkolna Sekcja Teatralna

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Janina Kos

WYBACZYĆ? CZY WARTO?

Słownikowa definicja mówi, że wybaczenie następuje wtedy, kiedy przestajemy odczuwać złość lub niechęć spowodowaną zachowaniem drugiej osoby albo wówczas, gdy przestajemy negatywnie myśleć o urazie z przeszłości. Tę definicję należy jednak rozwinąć i uzupełnić. Wybaczyć nie oznacza zapomnieć, zrozumieć ani usprawiedliwić. Wybaczyć oznacza zrezygnować z chowania urazy i z zemsty oraz pogodzić się z tym, co się wydarzyło, a czego nie możemy już cofnąć.

Trzeba pamiętać, że wybaczenie nie jest równe z bagatelizowaniem doznanej krzywdy i umniejszaniem własnego cierpienia. Jeśli zostałeś skrzywdzony, masz prawo domagać się sprawiedliwej kary dla osoby, która to zrobiła, i masz prawo bronić się przed dalszym cierpieniem. Nie powinieneś udawać, że nic się nie stało. Nie musisz też na nowo ufać komuś, kto cię zawiódł. Zachowując te wszystkie warunki, nadal możesz wybaczyć.

Wielu ludzi nie zdaje sobie sprawy z tego, jak bardzo cierpi i ile emocjonalnego ciężaru nosi ze sobą każdego dnia. Psychologowie proponują proste ćwiczenie, aby unaocznić sobie wymiar tego, co nas gryzie. Weź kartkę, zapisz na niej hasłowo wszystkie krzywdy, których doświadczyłeś. Dopasuj do nich wagi od 1 do 10, przy czym 10 oznacza poważną krzywdę. Teraz do wyniku dodaj słowo „kilogram”. Narysuj siebie z odpowiednim ciężarem, podzielonym na dwudziestokilogramowe plecaki, dziesięciokilogramowe torby i pięciokilogramowe reklamówki. I jak? Może warto to zrzucić? (...)

Często spotykanym błędem w myśleniu o wybaczeniu jest przekonanie, że jest to niezаслужony prezent dla tej osoby, która nas skrzywdziła. Otóż nie! Wybacząc, robimy prezent przede wszystkim samemu sobie. Ktoś, kto skrzywdził celowo i nie czuje skruchy, może nie zasługuje na wybaczenie, ale osobie, która została skrzywdzona, należy się życie bez poczucia niesprawiedliwości, spokojne i szczęśliwe.

Wybaczenie jest decyzją, którą możemy podjąć lub nie. Umiejętność decydowania się na takie kroki jest bardzo ważna także z perspektywy oceny naszych własnych zachowań. Jeśli nauczymy się wybaczyc innym ludziom, będzie nam łatwiej pogodzić się z własnymi błędami. Umiejętność wybaczenia samemu sobie jest kluczowa do utrzymania zdrowia psychicznego. (...)

Zostało naukowo udowodnione, że wybaczenie ma wpływ nie tylko na zwiększenie satysfakcji z życia i redukcję odczuwanego cierpienia (które są czynnikami psychicznymi), ale też wpływa pozytywnie na zdrowie fizyczne, na przykład normuje ciśnienie krwi. Przeprowadzono badania, które trwały kilka lat i dowiodły, że ludzie, którzy częściej doprowadzają do pojednania z tymi, którzy wyrządzili im krzywdę, są po prostu zdrowsi. Ich samopoczucie jest lepsze, nie mają problemów z bólami krzyża i mięśni, zawrotów głowy czy dolegliwości ze strony układu pokarmowego. Oprócz tego we krwi mają obniżony poziom kortyzolu zwanego potocznie „hormonem stresu”. Jego niższy poziom przez całe życie zmniejsza ryzyko zawału serca w średnim wieku. (...)

Na podstawie: Janina Kos, *Wybaczyć? Czy warto?*, „Zdrowie w głowie” nr 9/2019.

[420 wyrazów]

Zadanie 13. (0–2)

Z podanych pytań wybierz te, na które odpowiedzi zawarto we wskazanych akapitach tekstu, i wpisz do tabeli oznaczenia literowe tych pytań. Każdemu akapitowi przyporządkuj jedno pytanie.

- A. Kto najbardziej korzysta na wybaczeniu?
- B. Na co wpływa poziom kortyzolu?
- C. Co daje prawo do bronięcia się przed dalszymi krzywdami?
- D. Jaka jest ogólna definicja wybaczenia?
- E. Czy wybaczenie jest kwestią podjęcia decyzji?

Akapit	Pytanie
1.	<i>D</i>
4.	<i>A</i>
6.	<i>B</i>

Zadanie 14. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Aby wybaczyć, należy:

- A. zapomnieć o tym, co się stało.
- B. zemścić się na osobie, która nas skrzywdziła.
- ☒ C. podjąć decyzję o zaprzestaniu chowania urazy.
- D. wmówić sobie, że nic się nie wydarzyło.

Zadanie 15. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Ćwiczenie opisane we fragmencie artykułu ma za zadanie wskazanie, komu należy się wybaczenie.	P	☒ F
Wizualizacja ciężaru niewybaczonych win pomaga w zrozumieniu, na ile poważny mamy problem.	☒ P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 14., 15. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 16. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu wynika, że wysoki poziom kortyzolu:

- A. zapobiega zawałowi serca.
- B. pobudza pracę serca.
- ☒ C. może być przyczyną zawału serca.
- D. nie wpływa na pracę serca.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W zdaniu *Wybaczając, robimy prezent przede wszystkim samemu sobie* podkreślony wyraz to ☐ A ☐ B.
Zdanie składowe zdania złożonego, które zawiera podkreślony wyraz, jest ☐ C ☐ D.

- A. czasownik
- ☒ B. imiesłów
- ☒ C. podrzędne
- D. nadrzędne

Zadanie 18. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Drugi akapit przytoczonego tekstu jest zakończony pytaniem retorycznym.	P	☒ F
W czwartym akapicie przytoczonego tekstu możemy znaleźć wykrzyknienie.	☒ P	F

Zadanie 19. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Formant, który pełni taką samą funkcję, jak w wyrazie *psycholog*, występuje w wyrazie:

- A. *lekarstwo*.
- B. *lekarski*.
- ☒ C. *lekarz*.
- D. *leczenie*.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 16., 17., 18. ORAZ 19. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 20. (0–1)

Jeden z cytatów Arystotelesa brzmi: *Nie chowaj nienawiści po wieczne czasy, ty, który sam nie jesteś wieczny.*

Czy powyższy cytat łączy się z treścią fragmentu artykułu Janiny Kos? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu *Wybaczyć? Czy warto?*

Cytat Arystotelesa nie łączy się z treścią artykułu Janiny Kos. Starożytny filozof ukazuje inny wymiar wybaczenia. Porusza problematykę filozoficzną. Wspomina, że ludzki żywot jest krótki, więc powinniśmy żyć, kierując się zasadami etyki, by niczego nie żałować. Janina Kos ukazuje mechanizmy wybaczenia, jego korzyści dla umysłu i ciała, ale nie skupia się na jego wymiarze etycznym i filozoficznym.

Zadanie 21. (0–2)

Jedno z wydawnictw literackich przygotowało kolekcję kubków z okazji urodzin Adama Mickiewicza. Na każdym z nich znajduje się motyw z jakiegoś utworu poety.

Poniżej znajdują się cztery takie kubki.

1

2

3

4

Wybierz dwa spośród kubków i przyjrzyj się elementom graficznym, które się na nich znajdują. Dla każdego z nich:

- podaj tytuł utworu Adama Mickiewicza, do którego ten element nawiązuje;
- wyjaśnij związek tego elementu z treścią wskazanego przez Ciebie utworu Adama Mickiewicza.

Numer kubka: 1

Tytuł utworu: „*Pan Tadeusz*”

Wyjaśnienie: *Grafika nawiązuje do wątku o sporze Asesora i Rejenta, który byli właścicielami chartów: Sokota i Kusego. Ktośco się o to, który pies lepiej sprawdza się na polowaniu. Rozwiązać to miała pogoń za zającem, któremu jednak udało się uciec. Ostatecznie konflikt rozwiązany został w dniu zaręczyn.*

Numer kubka: 4

Tytuł utworu: „*Śmierć Putkownika*”

Wyjaśnienie: *Grafika przedstawia Emilię Plater, tytułowego putkownika, którego śmierć opisał Adam Mickiewicz. Była hrabianką, która w męskim przebraniu walczyła razem z powstańcami i wstawiła się męstwem i odwagą. Zmarła na skutek odniesionych na polu bitwy ran.*

Zadanie 22. (0–20)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **opowiadanie** albo **przemówienie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Lista lektur znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Wyobraź sobie, że przeniosłeś się do świata lektury, w której bohaterowie toczą spór. Napisz **opowiadanie** o tym, jak starałeś się przekonać wybranego bohatera, że warto wybaczać, a chowanie urazy jest bezcelowe. Twoje wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz treść lektury.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że zostałeś wybrany, aby wygłosić mowę z okazji rehabilitacji Jacka Soplicy. Napisz **przemówienie**, jakie wygłosiłbyś z tej okazji. Wypracowanie powinno dowodzić, że znasz całość lektury *Pan Tadeusz*.

Wypracowanie
na temat nr ...1...

Kiedy otworzyłem oczy, nie mogłem wierzyć w to, co widzę. Byłem ubrany w strój szlachecki i siedziałem na kamiennej tawcy, przed sobą miałem zamek. Dostrzegłem mur, który nie był w najlepszym stanie. Obok niego porozrzucone były narzędzia, z pewnością należące do murarzy.

– To wygląda jak scenografia do „Zemsty” Aleksandra Fredry... – wyszeptałem sam do siebie.

Kiedy tak nie mogłem nadziwić się temu, co widzę, z zadumy wyrwał mnie głoś.

– Widzisz, młodzieńcze, jak to jest na tym świecie...

Szybko się odwróciłem. Obok mnie usiadł Cześnik Raptusiewicz! I do tego zachowywał się, jakby mnie znał.

– Widzę piękny zamek i zastanawiam się, dlaczego nie panuje w nim zgoda – postanowiłem odważnie podjąć temat. Stwierdziłem, że mam okazję do załatwienia konfliktu.

Cześnik wyglądał na zaskoczonego moją śmiałością. Zacząłem się obawiać, że zaraz wyjdzie na wierzch jego gwałtowny temperament i będę musiał uciekać, gdzie pieprz rośnie, ale ku mojemu zaskoczeniu szlachcic westchnął tylko głośno.

– Zamek owszem piękny, ale zgoda z kimś pokroju Rejenta Milczka jest niemożliwa! – powiedział donośnie. – Nic nas nie łączy, jesteśmy od siebie tak różni, że nigdy się nie dogadamy. Jedyne, co mamy wspólne, to ten zamek. Czy ty, młodzieńcze, wiesz, że tak naprawdę on wcale nie jest spokojny i opanowany? Jest dwulicowy i fatszywy! – Cześnik aż poczerwieniał ze złości. Jednak trudno oszukać własny charakter.

Pośredniczyłem mimo to nie poddawać. Zapytałem, o co chodziło z murarzami. Cześnik opowiedział mi, że mur jest w kiepskim stanie. Mówił, że Rejent chciał zrobić mu na złość, wynajmując ludzi, którzy naprawią mur. Do tego Milczek zmusił ich później do podpisania fatszywych zeznań.

– Powinien pan pamiętać, że zgoda buduje. Najważniejsze jest to, żeby żyć dobrze z ludźmi, którzy nas otaczają, szanować ich, tolerować różnice i wybaczać drobne błędy. Wie pan, że wybaczenie ma bardzo pozytywny wpływ na zdrowie? – próbowałem przekonać Cześnika.

200 słów

– Och, doprawdy? – spojrzał na mnie zaciekawiony. – W moim wieku przydałoby się pomyśleć o zadbanii o zdrowie.

Czudem, że jestem blisko przekonania szlachcica choć w małym stopniu do tego, by zastanowić się nad swoim postępowaniem. Postanowiłem przytoczyć najcięższy argument.

– Uważam, że powinien pan zaprzestać kłótni z sąsiadem. Musi pan to zrobić dla swojej bratanicy Klary. Przecież ona jest zakochana w Wacławie, synu Rejenta. Niezgoda nie może stać na drodze zakochanym. Przecież to niedorzeczne, żeby ryzykować unieszcześliwienie dwóch młodych, zakochanych osób w imię sporu o mur! – powiedziałem i sam przestraszyłem się swojej stanowczości.

Cześnik wstał i spojrzał na mnie gniewnie. Zaraz jednak rysy jego twarzy złagodniały.

– Myślę, że możesz mieć rację, młodzieńcze. Muszę to wszystko przemyśleć raz jeszcze – rzekł, odwrócić się na pięcie i mamrocząc, ruszył przed siebie. Myślę, że mogło mi się udać przekonać Cześnika do zgody. A przynajmniej sprawiłem, że spojrzy na niektóre sprawy z innej perspektywy.

This image shows a full page of a document template designed for handwriting practice or general note-taking. It consists of approximately 28 evenly spaced horizontal dotted lines across the entire width of the page. The background is plain white, and there are no margins, headers, footers, or other markings present.

[illegible]

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	☐ PP	☐ PF	☒	☐ FF
2	☐ A	☐ B	☐ C	☒
3	☐ A	☒	☐ C	☐ D
4	☐ PP	☒	☐ FP	☐ FF
5.1	Ocenia egzaminator			
5.2	Ocenia egzaminator			
6	Ocenia egzaminator			
7.1	Ocenia egzaminator			
7.2	Ocenia egzaminator			
8	☐ PP	☒	☐ FP	☐ FF
9	☐ A	☐ B	☒	☐ D
10	☐ A	☒	☐ C	☐ D
11	☐ A	☐ B	☐ C	☒
12	Ocenia egzaminator			
13	Ocenia egzaminator			
14	☐ A	☐ B	☒	☐ D
15	☐ PP	☐ PF	☒	☐ FF
16	☐ A	☐ B	☒	☐ D
17	☐ AC	☐ AD	☒	☐ BD
18	☐ PP	☐ PF	☒	☐ FF
19	☐ A	☐ B	☒	☐ D
20	Ocenia egzaminator			
21	Ocenia egzaminator			
22	Ocenia egzaminator			